

jaarverslag

2018

Foto voorkant: Guy Ackermans

www.bblthk.nl
info@bblthk.nl
0317-413352

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
1. Inleiding	7
2. Ontwikkelingen	9
2.1 Landelijk	9
2.2 Provinciaal	9
2.3 Lokaal	10
3. Bestuur	11
4. Organisatie	13
5. Dienstverlening	15
5.0 Algemeen	15
5.1 Leden, gebruikers en bezoekers	16
5.2 Uitleningen en interbibliothecair leenverkeer	18
5.3 Contributietarieven en leengeldtarieven	19
5.4 Openingstijden	19
5.5 Collecties	20
5.6 Educatie: onderwijs, kinderopvang, cursussen	20
5.7 Digitaalhuis Wageningen en VoorleesExpress	22
5.8 Ouderen en personen die minder mobiel zijn	24
5.9 Kinderboekenweek	25
5.10 Podium, forum en ontmoeting	25
5.11 Exposities en tentoonstellingen	36
5.12 Overige activiteiten	39
5.13 Cultuurmakelaar	40
6. Financiën	41
Bijlage I	45
Bijlage II	47
Bijlage III	49
Bijlage IV	51
Lijst van gebruikte afkortingen	53

de bblthk ...

Voorwoord

De een na de andere nieuwe openbare bibliotheek wordt geopend. Hier in Nederland en daarbuiten. Kranten, weekbladen, radio en tv berichten er over. Openbare bibliotheken zijn de kathedralen van de 21ste eeuw, aldus de vermaarde architect Francine Houben. Een plek om te zijn, te (ont)moeten, waar je je kunt ontwikkelen, met hulp of zelfstandig.

Om met het Sociaal Cultureel Planbureau te spreken naar aanleiding van hun onderzoeksrapport 'Voorzieningen verdeeld, profijt van de overheid': 'Alle inkomensgroepen maken gebruik van culturele vorming en openbare bibliotheken. De bibliotheek is dé plek waar mensen vanuit verschillende achtergronden samenkomen.'

Voor de bblthk is dat vanzelfsprekend, in een gebouw, inrichting en op die plek midden in de stad. Maar wat vanzelfsprekend is gaat niet vanzelf. Ieder jaar weer wordt daar op eigentijdse wijze met geactualiseerde programma's en idem activiteiten, in de bblthk en daarbuiten, inhoud gegeven, samen met tal van partners in de stad.

Het voorliggende jaarverslag met een overzicht van de ontwikkelingen en activiteiten onderstreept die waarde van de bblthk voor de stad.

E.J. Kok, voorzitter

de bblthk ...

1. Inleiding

De bblthk staat midden in de Wageningse samenleving. Met tal van activiteiten, producten en diensten levert de bblthk een actieve bijdrage aan cultuur, educatie, zelfontwikkeling, recreatie en maatschappelijke participatie van de inwoners van Wageningen.

De bblthk is een gewilde en aantrekkelijke samenwerkingspartner die inspeelt op de specifieke behoeften van groepen uit de samenleving, maatschappelijke organisaties en de gemeente.

Anders gezegd: als openbare bibliotheek stellen wij ons ten doel het vrije verkeer van informatie te bevorderen, door een uitwisseling van culturele, educatieve en maatschappelijke opvattingen en ideeën te laten plaatsvinden, zowel in schrift, digitaal, mondeling, visueel, muzikaal, als in gebaar.

We doen dat als onpartijdig instituut, in het publieke domein, met pluriformiteit als beginsel. Vanuit die positie leveren we een belangrijke bijdrage aan de lokale samenleving en de lokale democratie.

de bblthk ...

2. Ontwikkelingen

2.1 Landelijk

Sinds 2015 is de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen - lees: nieuwe bibliotheekwet - van kracht. In de wet worden de publieke waarden van de bibliotheken onderstreept: 'Een openbare bibliotheekvoorziening heeft een publieke taak die zij voor het algemene publiek vervult op basis van de waarden onafhankelijkheid, betrouwbaarheid, toegankelijkheid, pluriformiteit en authenticiteit.'

De Koninklijke Bibliotheek (KB) vervult in de nieuwe bibliotheekwet een centrale functie voor wat betreft de landelijke digitale bibliotheek en de kennisontwikkeling. De lokale bibliotheken doen de voordracht aan de KB voor de in te kopen digitale content. Sinds eind 2017 is de bblthk volledig aangesloten op de digitale infrastructuur van de KB.

Het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) onderzocht hoe de openbare bibliotheek gebruikt wordt in Nederland. In *Voorzieningen verdeeld, profijt van de overheid* (SCP, 2017): "Alle inkomensgroepen maken gebruik van culturele vorming en openbare bibliotheken. De bibliotheek is dé plek waar mensen vanuit verschillende achtergronden samenkomen."

2.2 Provinciaal

In de nieuwe bibliotheekwet zijn de provinciale ondersteuningsinstellingen gezamenlijk verantwoordelijk voor: a) de distributie en logistiek van het onderlinge leenverkeer, zowel tussen bibliotheken in de provincie als die tussen bibliotheken in andere provincies. b) de ontwikkeling van innovaties ten behoeve van de lokale bibliotheken.

De Rijnbrink (RB) is de Gelderse provinciale ondersteuningsinstelling. Op voorspraak van de Samenwerkende Gelderse Bibliotheken (SGB) en in overleg met RB besloot de provincie om de distributie en logistiek van het onderling leenverkeer als een provinciale netwerktaak aan te merken en met ingang van 2019 overeenkomstig te financieren.

In het beleid van de provincie is voor vier jaar jaarlijks € 600.000 vrijgemaakt voor innovatie, waarvan een groot deel voor laaggeletterden. De SGB maakte hiertoe plannen die door diverse

bibliotheken worden uitgevoerd en waarvan de ervaringen worden gedeeld met alle Gelderse bibliotheken.

Zeventien bibliotheekorganisaties, waaronder de bblthk, werkten op provinciaal niveau samen op het terrein van de bibliotheekautomatisering en het collectioneren (aankopen, verwerken en periodiek saneren van media).

2.3 Lokaal

De gemeente is actief betrokken bij het Digitaalhuis Wageningen (DTHW). De stuurgroep is onder voorzitterschap van de wethouder en onder regievoering van de bblthk is er sprake van een intensieve samenwerking met de gemeente. Met kernpartners in de stad werd daarmee verder gebouwd aan een fundament onder een langjarige samenwerking en een langjarig programma om laaggeletterdheid aan te pakken en taalontwikkeling voor inwoners van Wageningen mogelijk te maken. Voor de bblthk is het DTHW een speerpunt van beleid en mede in die hoedanigheid voert zij regie in de ontwikkeling en samenwerking met kernpartners en andere belanghebbenden. Zie ook hoofdstuk 5.0.

De bblthk participeert actief op verschillende terreinen van het gemeentelijk beleid, waaronder Kind Centraal, Vitaal stadscentrum, de haalbaarheid van een Poppodium, Klimaatneutraal en Samen Wageningen - het nieuwe sociaal beleid. De bblthk is samenwerkingspartner van Welsaam, het uitvoerend consortium van partijen die een groot deel het beleid Samen Wageningen uitvoeren.

Cultuur & binnenstad: de bblthk levert een actieve bijdrage (ideeën voor activiteiten en uitvoering) aan deze werkgroep die geïnitieerd wordt door de gemeente en de Stichting Ondernemersfonds Wageningen (SOW).

Met ruim 230.000 bezoekers per jaar leverde de bblthk ook in 2018 een substantiële bijdrage aan de vitaliteit van het stadscentrum. De bblthk participeert in het jaarprogramma - publieksactiviteiten in het centrum - van de SOW.

De bblthk wordt door de gemeente gefinancierd via budgetfinanciering. In december werd de uitvoeringsovereenkomst 2018 door de gemeente en de bibliotheek getekend, voorafgegaan door een terugblik op 2018 op hoofdlijnen en een vooruitblik op 2019.

3. Bestuur

Het bestuur vergaderde vijf maal. Aan de vergaderingen werd deelgenomen door de directeur. Het bestuursmodel is besturen op afstand: een bestuur dat nabij is en vanuit die nabijheid op afstand bestuurt op hoofdlijnen.

De besluiten die werden genomen betroffen goedkeuring dan wel vaststelling van o.a.:

1. begroting 2019;
2. jaarverslag en jaarrekening 2017;
3. uitvoeringsovereenkomst 2019 Gemeente Wageningen - de bblthk;
4. herbenoeming E. Kok;
5. functiebeschrijving directeur;
6. nieuwe accountant in 2020;
7. procedure werving nieuwe directeur;
8. benoeming nieuwe directeur.

De belangrijkste onderwerpen die aan de orde werden gesteld zijn:

1. functiehuis en functieherwaardering;
2. jaarplan 2018-2019;
3. functie van de directeur in context;
4. overdracht
5. route 2020 van de Vereniging Openbare Bibliotheken (VOB);
6. regionaal cultureel profiel Ede – Wageningen.

De samenstelling van het bestuur per 31-12-2018 is vermeld in bijlage I.

de bblthk ...

4. Organisatie

Medio 2017 werd de organisatie, inclusief de overlegstructuur, vereenvoudigd met meer focus op zelfsturing, resultaten, en gewenste en noodzakelijke ontwikkelingen. De focus bij de overleg- en communicatiestructuur is verlegd van organisatorische eenheid naar concrete resultaten die grotendeels dwars door die eenheden heen lopen. In 2018 werd dit op medewerkersniveau verder ontwikkeld met de nadruk op zelfsturing. Zelfsturing: om het potentieel van medewerkers beter te benutten - inclusief taakverrijking, het werkplezier te vergroten, en het organiserend vermogen van medewerkers te vergroten.

Inrichting van het Digitaalhuis Wageningen, zie hoofdstuk 2.3: de integrale aanpak van laaggeletterdheid is niet alleen een kwestie van lange adem, maar een noodzaak om daarin structureel in te investeren. Inhoudelijk is het DTHW een speerpunt van de bblthk sec. In het verslagjaar werd dan ook door verschuiving van middelen de capaciteit (projectmedewerker/leerkracht NT1 en NT2) voor het DTHW verder uitgebreid.

De functieherwaardering die einde 2017 startte werd begin 2018 afgrond met terugwerkende kracht per 1 januari 2017 geëffectueerd.

Gemiddeld over het jaar waren er 16 medewerkers in dienst.

De samenstelling van het team van medewerkers per 31-12-2018 is vermeld in bijlage II.

Het ziekteverzuim bedroeg (in procenten)

	2018	2017
de bblthk	14,8	6,3
gemiddelde bibliotheekbranche	5,3	5,0

Het hoge verzuim is het gevolg van langdurige ziektegevallen die niet organisatie-gerelateerd waren.

de bblthk ...

5. Dienstverlening

5.0 Algemeen

De belangrijkste ontwikkelingen in 2018 waren het verder vorm en inhoud geven aan het Digitaalhuis en het steviger gronden van de Voorleesexpres. Vanaf 2019 wordt de bblthk de 'eigenaar' van De VoorleesExpress. Tot dan is het een coproductie van VWON en de bblthk.

Voor de dienstverlening aan de kinderopvang en het onderwijs werd een eigentijdse webshop ingericht. Directies, leerkrachten en pedagogisch medewerkers kunnen eenvoudig zien welke educatieve programma's, projecten en activiteiten van de bblthk op enig moment beschikbaar zijn en worden besteld. Selectie kan op thema, doelgroep en categorie en het bestellen is gebruikersvriendelijk. Ook kunnen groepsbezoeken direct op de gewenste datum en tijd worden geboekt.

De compleet vernieuwde www.uitinwageningen.nl (UIW), die in samenspraak met Proef Wageningen en culturele aanbieders tot stand kwam, werd in het najaar gelanceerd. UIW biedt naast een uitgebreid overzicht van de activiteiten de mogelijkheid om je te abonneren op de wekelijkse uitagenda die elke donderdag wordt verstuurd. De wekelijkse uitagenda kan naar eigen smaak worden samengesteld.

Tegelijk met de vernieuwing van UIW werd een kaartverkoopsysteem ontwikkeld voor met name de kleinere culturele en andersoortige organisaties. Het systeem is gratis te gebruiken, ontlast de organisaties en biedt mogelijkheden om de promotie van hun activiteiten te optimaliseren.

De reguliere educatieve programma's worden evenals de collecties, Beelden van Wageningen, Uit in Wageningen, en de activiteiten 'podium, forum en ontmoeting' doorlopend geactualiseerd.

De 0-6 jarigen zijn speerpunt van beleid; jong geleerd oud gedaan. Een deel van de doelgroep wordt echter niet bereikt met de reguliere programma's. Bij wijze van experiment, en met input van de werkgroep 'Plezier in Taal' – samengesteld met werkers uit het veld, waaronder Speeltuin Tuindorp -, hebben twee ontwerpers een aantal concepten ontwikkeld om spelenderwijs meer taal te verwerken in Speeltuin Tuindorp en daarbuiten. De financiering en realisatie staan op het programma voor 2019.

Beelden van Wageningen: naast genoemde actualisering werd in samenwerking met een basisschool een lesbrief ontwikkeld en begin 2018 beproefd.

5.1 Leden, gebruikers en bezoekers

leden

Aantal leden	2018	2017
Jeugd tot en met 17 jaar	4.625	4.542
Volwassenen vanaf 18 jaar	5.631	5.967
Totaal	10.268	10.509

In bijlage III zijn de ledentallen in de jaren 2015 t/m 2018 opgenomen.

Aantal leden per 100 jeugdigen/ volwassen inwoners	Wageningen	Landelijk
Jeugd tot en met 17 jaar	78	69
Volwassenen vanaf 18 jaar	17	10
Totaal	26	22

In 2018 waren 32 Wageningse scholen en sociaal-culturele en educatieve instellingen lid van de bblthk. Een groot deel van de instellingen had meer dan een lidmaatschap.

Dit lidmaatschap geeft instellingen de mogelijkheid om op ruimere schaal gebruik te maken van de faciliteiten van de bblthk dan individuele leden.

Aan deelnemers aan de lessen inburgering, Nederlands als tweede taal en asielzoekers, wordt de mogelijkheid geboden om 1 jaar gratis lid te worden van de bblthk. In het verslagjaar maakten 51 deelnemers hiervan gebruik.

bezoekers

	2018	2017
de bblthk	234.019	241.988
www.bblthk.nl	64.627	36.478
www.gidswageningen.nl	18.253	20.555

Aan de daling van het aantal bezoekers is met name de lange hete zomer debet – landelijk beeld. De stijging van www.bblthk.nl is geflatteerd. In het aantal van 2017 is vanwege de overschakeling op de landelijke digitale infrastructuur van de KB een deel van het websitebezoek niet meegerekend. Gecorrigeerd bedraagt de stijging als gevolg van o.a. nieuwe webshop en activiteitenshop rond de 20%.

Met de algehele vernieuwing van de Wageningse sociale kaart www.gidswageningen.nl is einde verslagjaar een begin gemaakt. De vernieuwing wordt mede in samenspraak met Startpunt en Welsaam gerealiseerd. Voor www.gidswageningen.nl wordt gebruik gemaakt van de database G!ds, een door de Vereniging van Openbare Bibliotheken ontwikkelde databaseapplicatie die in 2016 is overgenomen door de Koninklijke Bibliotheek. De database, die door de bblthk wordt onderhouden, bevat informatie van en over ruim 1100 organisaties die in Wageningen actief zijn. Ook www.uitinwageningen.nl en www.beeldenvanwageningen.nl maken gebruik van de G!ds-database.

5.2 Uitleningen en interbibliothecair leenverkeer

uitleningen

	2018	2017
Aantal	184.526	182.223

Het aantal uitleningen per categorie in de jaren 2015 t/m 2018 is vermeld in bijlage III.

interbibliothecair leenverkeer

Te leen van andere bibliotheken	2018	2017
Gevraagde media	1996	1.265
Verstrekt aan andere bibliotheken	1685	1.312

E-book

In landelijk verband, een samenwerkingsverband van de VOB en de KB, wordt een E-bookplatform geëxploiteerd waar leden e-books kunnen lenen.

E-book uitleningen en leners (leden van de bblthk)	2018	2017
Uitleningen	9.915	9.341
Leners	683	691

5.3 Contributietarieven en leengeldtarieven

contributietarieven op jaarbasis in 2018

Jongeren tot 16 jaar	gratis
Jongeren 16 en 17 jaar	€ 22,--
Volwassenen vanaf 18 jaar	€ 34,--
Familieabonnement	€ 48,--

leengeldtarieven

Voor het lenen van media wordt naast de contributie leengeld geheven. De tarieven waren als volgt:

- boeken	€ 0,30 per eenheid
- cd	€ 1,00 per titel
- actuele film	€ 2,00 per film voor 3 dagen
- overige films	€ 2,00 per film voor 3 weken

De combinatie van een relatief laag contributietarief en hoge leengeldtarieven zorgt ervoor dat de drempel om lid te worden relatief laag is en de inkomsten per lid relatief hoog zijn.

5.4 Openingstijden

De openingstijden eind 2018:

maandag	09.00 - 17.30 uur
dinsdag	09.00 - 20.00 uur
woensdag	09.00 - 17.30 uur
donderdag	09.00 - 17.30 uur
vrijdag	09.00 - 20.00 uur
zaterdag	11.00 - 17.00 uur
totaal	53,5 uur

5.5 Collecties

De totale collectie had aan het einde van het verslagjaar een omvang van 53.744 media. In 2018 werden 9.284 nieuwe media aan de collectie toegevoegd en 7.843 media uit de collectie verwijderd.

De omvang van de collectie in de jaren 2015 t/m 2018 is vermeld in bijlage IV.

databestanden

De bblthk heeft abonnementen op een aantal digitale databanken, zoals de landelijke en internationale krantenbank en databanken over o.a. wereldliteratuur, boekbesprekingen, inburgeren, geschiedenis, consumenteninformatie en ziekten.

verzoeken

Om de dienstverlening zo goed mogelijk op de gebruikers af te stemmen wordt de mogelijkheid geboden om verzoeken voor de aankoop van bepaalde boeken, cd's, films etc. in te dienen. In dit verslagjaar werden 44 verzoeken ingediend waarvan er 29 werden gehonoreerd.

5.6 Educatie: onderwijs, kinderopvang, cursussen

De Wageningse scholen, instellingen voor kinderopvang en voor- en vroegschoolse educatie kunnen op grond van hun lidmaatschap op ruime schaal gebruik maken van de educatieve expertise van de bblthk en van de andere faciliteiten.

Groepsbezoeken met doelgerichte activiteiten in de bblthk - mede in het kader van door de bblthk aangeboden educatieve programma's - werden gehouden voor:

- 22 groepen peuters met pedagogisch medewerkers en ouders;
- 17 groepen basisschoolleerlingen van groep 1 en 2 met leerkrachten en ouders;
- 10 groepen basisschoolleerlingen van groep 3 met leerkrachten en ouders;
- 7 groepen basisschoolleerlingen van groep 6 met leerkrachten;

In totaal namen 1140 personen deel aan deze activiteiten.

Drie internationale schakelklassen en een school voor speciaal onderwijs brachten in groepsverband 23 bezoeken aan de bblthk. De leerlingen worden tijdens het bezoek intensief begeleid bij het kiezen van geschikte leesboeken en andere media.

De nul- tot zesjarigen zijn speerpunt van beleid van de bblthk. Met onder andere genoemde educatieve programma's en het landelijk bibliotheekproject Boekstart (taalontwikkeling voor de allerjongsten) wordt hier inhoud aan gegeven.

In Boekstart voor baby's wordt samengewerkt met de gemeente Wageningen (Startpunt, VGGM Jeugdgezondheidszorg). In Boekstart voor de kinderopvang zijn dat de kinderopvangorganisaties.

Ouders krijgen als hun baby drie maanden oud is, een uitnodiging van de gemeente om hun kind lid te maken van de bblthk, waar ze vervolgens een gratis 'Boekstart-voorleeskoffertje' ontvangen. Het koffertje bevat o.a. een babyboekje en een cd met liedjes en versjes. In het verslagjaar werden 148 koffertjes uitgedeeld en evenzoveel baby's werden als lid van de bblthk ingeschreven. Voor deze doelgroep is een specifieke collectie media beschikbaar.

Met de deelnemende kinderopvanginstellingen wordt periodiek de voortgang van Boekstart in de Kinderopvang besproken. Besproken worden het leesplan, de boekenhoek en de scholing die door de bblthk wordt gegeven.

In het kader van Boekstart werden vier themabijeenkomsten gehouden voor ouders en baby's: 'Muziek op schoot - lentekriebels', 'Spelend de wereld verkennen', 'Herfstblaadjes en paddenstoelen', en 'Kerstsing-in'. Aan de bijeenkomsten werd door 208 ouders en kinderen deelgenomen.

Aan basisscholen en kinderopvangorganisaties werden in totaal 207 projectkisten geleverd. De kisten zijn samengesteld in het kader van de leeslijn van 0-12 jaar. Projectkisten bevatten media, attributen en lessuggesties ter bevordering van het leesplezier - taalontwikkeling. Een achttal projecten en idem geleverde kisten maken deel uit van het Kunstmenu. Alle basisscholen, waaronder een school voor speciaal basisonderwijs, en zeven kinderopvanglocaties maakten hiervan gebruik.

In het kader van "Mijn mooiste beeld" – Kunstmenu, werd er op de Brinkschool een pilot uitgevoerd. Leerlingen van groep 8 maakten een wandeling langs de beeldende kunst in de omgeving van hun school. Vervolgens maakten de leerlingen onder begeleiding van twee Wageningse kunstenaars, Fransje Smit en Bart Heijnemans, zelf een kunstwerk. De kunstwerken werden in de bblthk tentoongesteld.

Een van de uitgevoerde Kunstmenu-projecten, het project Vergeet-mij-nietje, over de betekenis en het schrijven van poësiealbum-versjes, werd verrijkt met een schrijfles van de Wageningse auteur, Annie van Gansewinkel.

Zes basisscholen deden mee aan de Wageningse voorleeswedstrijd, die in de bblthk voor ruim 170 kinderen werd gehouden. De wedstrijd maakt deel uit van de jaarlijkse Nationale Voorleeswedstrijd. De voorrondes vinden achtereenvolgens lokaal, regionaal en provinciaal plaats. De provinciale winnaars strijden uiteindelijk met elkaar om de prijs voor de beste voorlezer van Nederland.

Groep 8 van twee basisscholen namen als experiment deel aan Nederland Leest Junior. Zie ook hoofdstuk 5.12. De leerlingen ontvingen een exemplaar van het boek Cyberboy van Tanja de Jonge, en gingen hierover met elkaar in gesprek. 'Volgen jaar weer' was de uitkomst van het experiment.

De jaarlijkse contact- en netwerkbijeenkomst die de bblthk organiseert voor de contactpersonen van het basisonderwijs had als thema 'Theaterlezen', een werkvorm om de leesvaardigheid te oefenen zowel op school als thuis. De bijeenkomst, die door 12 leerkrachten van 9 basisscholen werd bijgewoond, werd mede inhoud gegeven door Eline Knuttel, auteur/uitgever van diverse theaterleesboekjes voor leerjaren in het basisonderwijs.

5.7 Digitaalhuis Wageningen en VoorleesExpress

Digitaalhuis Wageningen

In 2017 startte het Digitaalhuis Wageningen (DTHW). Het DTHW bestaat uit een samenwerkingsverband en uit een fysieke plek in de bblthk. Het samenwerkingsverband bestaat uit de bblthk, Solidez, Gilde Samenspraak, VWON, VCW, Toptaal, en de Stichting Lezen & Schrijven. DTHW als fysieke plek, een multifunctionele werk- en leertafel, werd uitgebreid met drie akoestische werkplekken waar individueel of groepsgewijs kan worden gewerkt. Het DTHW wordt mede gefinancierd met zogenoemde WEB-gelden.

Het DTHW staat een integrale aanpak voor van laaggeletterdheid (basale taalvaardigheid, idem digitale en rekenvaardigheden). Laaggeletterden zijn traditiegetrouw doelgroep van de bblthk als het gaat om aangepast lees- en lesmateriaal. Naast initiatiefnemer is de bblthk coördinator en regisseur van de brede aanpak, lees: het DTHW.

Vanaf 2018 ligt de focus op het bereiken van laaggeletterden met Nederlands als moedertaal. In het kader hiervan zijn - na consultatie van een groep taalambassadeurs van stichting ABC - alle communicatiemiddelen onder de loep genomen. Taalambassadeurs komen uit de doelgroep laaggeletterden. De naam, flyers, banners en website zijn dusdanig gewijzigd dat zij nu veel beter leesbaar zijn voor laaggeletterden. De naam (Digi)Taalhuis Wageningen werd gewijzigd in Digitaalhuis Wageningen. Daarnaast is een zestal filmpjes ontwikkeld waarin een dagelijkse situatie wordt uitgebeeld en geschreven taal een rol speelt. De filmpjes worden getoond op publieke schermen van in onder andere het gemeentehuis van Wageningen, ziekenhuis Gelderse Vallei en TV Rijnstreek. De communicatiemiddelen zijn beschikbaar voor partners in Wageningen en andere taalhuizen in Gelderland.

De integrale aanpak van laaggeletterdheid is niet alleen een kwestie van lange adem, maar een blijvende noodzaak om daarin te investeren.

Medio 2018 werd een taalhuisdocent aangetrokken voor 18 uur per week. Haar belangrijkste taken zijn: inhoudelijke en didactische ondersteuning van de taal/rekenvrijwilligers en van de spreekuurvrijwilligers; intake van cursisten; adviseren over wat de vrijwilliger inhoudelijk tijdens de begeleiding van een cursist gaat doen. Ook geeft zij de basistraining van Stichting Lezen & Schrijven aan nieuwe vrijwilligers. Scholing van (nieuwe) vrijwilligers is een doorlopende activiteit.

Het aantal vrijwilligers werd uitgebreid tot 40. Totaal 133 personen kwamen voor het spreekuur. Hiervan gingen er 42 in een nieuw individueel begeleidingstraject. In totaal namen 42 personen deel aan een individueel begeleidingstraject (25 nieuw en 18 doorlopend vanaf 2017). 50 personen werden verwezen naar andere taalaanbieders zoals Toptaal, Gilde Samenspraak, de

lesgroepen van Solidez, of naar diverse cursussen 'digitale vaardigheden' van de bblthk. Alle andere vragen konden beantwoord worden tijdens het spreekuur.

Het Wagenings Dictee heeft de opbrengst van 2017 bestemd voor de aanpak van laaggeletterdheid in Wageningen. In 2018 is samen met Solidez (Huis van de Wijk Pomhorst) een plan ontwikkeld dat begin 2019 wordt uitgevoerd. Een verhalenproject met als werktitel 'De Taalkaravaan', gericht op laaggeletterden met Nederlands als moedertaal.

In september werd gestart met een wekelijks Taalcafé op maandagochtend. Gemiddeld 20 personen doen er aan mee. Het Taalcafé wordt door vrijwilligers gerund, en ook zij worden getraind door de taalhuisdocent.

Een taalproject in samenwerking met het zwembad de Bongerd werd voorbereid, de uitvoering is in 2019. Bezoekers van het zwembad kunnen dan meedoen aan laagdrempelige taalspelletjes. Deelname wordt beloond met gratis lessen digitale vaardigheden of taallessen. Dit zal een paar keer per jaar worden uitgevoerd

In samenwerking met Solidez werd een alternatief bedacht voor de lessen voor de 'Kristalgroep', mensen met een (verstandelijke) beperking. Deze lesgroep stopte in december 2017 bij ROC A12. Het Digitaalhuis zocht vrijwilligsters aan voor het leiden van deze groep, die zich ToTaal laat noemen. De taalhuisdocent ondersteunt de vrijwilligsters inhoudelijk. De taalgroep heeft elke maandagochtend les in Huis v.d. Wijk De Nude.

In het verslagjaar werden door de bblthk diverse cursussen georganiseerd: Leren werken met DigiD, Klik & Tik, Smartphone voor beginners, Tablet voor beginners, Workshop E-boeken lenen, Wat moet je weten van Windows10, Wordpress website voor beginners, Wordpress website voor gevorderden, Digitaalcafé. Totaal 199 personen.

- 17 mensen hebben deelgenomen aan een cursus Klik & Tik (basisvaardigheden op de computer).
- 3 mensen hebben deelgenomen aan een cursus "Leren werken met DigiD".
- 4 Alleenstaande minderjarige asielzoekers hebben een cursus computer voor beginners gevolgd.
- I.s.m. Compleet Mensenwerk zijn na een pilot in de bblthk, twee cursussen technisch programmeren gegeven aan cliënten (15) van Compleet Mensenwerk.

Cursussen 2018	Deelnemers
Cursus Windows 10 voor beginners	7
WordPress website voor gevorderden	8
WordPress website voor beginners	8
Cursus tablets voor beginners	14
Workshop E-boeken lenen	17
Smartphone voor beginners	18
Digitaalcafé (9x)	88

VoorleesExpress

De VoorleesExpress is een project waarbij getrainde vrijwilligers voorlezen bij kinderen thuis, om ze een extra steuntje te geven bij hun taalontwikkeling. Ouders worden hierbij op weg geholpen zodat ze na twintig weken het voorlezen zelfstandig kunnen voortzetten en de weg naar de bblthk makkelijker weten te vinden. Vluchtelingenwerk Oost Nederland en de bblthk zijn 'eigenaar' van het project. Solidez (Homestart/Doorstart en VVE-consulenten), VGGM Jeugdgezondheidszorg, kinderopvangorganisaties, en de Margrietschool en SBO de Dijk maken deel uit van het netwerk dat voor de toeleiding zorgdraagt.

In het verslagjaar werden 36 gezinnen bereikt. Een groep van 48 vrijwilligers nam het voorlezen in de gezinnen voor hun rekening. De vrijwilligers namen deel aan een training interactief voorlezen.

De VoorleesExpress wordt mede mogelijk gemaakt met financiële steun van de gemeente Wageningen.

5.8 Ouderen en personen die minder mobiel zijn

Ouderen en minder mobiele mensen maken zoveel mogelijk op reguliere wijze gebruik van de diensten van de bblthk - inclusief publieksactiviteiten. De bblthk beschikt dan ook over het Internationaal Toegankelijkheid Symbool (ITS) dat na een herkeuring werd verlengd tot 2023. Wie vanwege een beperking niet zelf naar de bblthk kan komen voor het lenen van media, maakt naar believen gebruik van een familielid, buur of kennis.

De programmering van de podium- en forumactiviteiten wordt evenals het cursusaanbod digitale vaardigheden mede afgestemd op ouderen.

Facebook, skypen, whatsappen, YouTube, Twitter, muziek downloaden, zoeken op internet en de smartphone: leerlingen van RSG Pantarijn maakten in het kader van hun maatschappelijke stage ruim 30 ouden hierin wegwijs. Dit was een initiatief van Het Gilde in samenwerking met de bblthk.

Speciaal voor ouden werd maandelijks een Digitaalcafé gehouden waar vragen werden beantwoord, handigheden geleerd en wetenswaardigheden uitgewisseld. Wie geen tablet had kon gebruik maken van een exemplaar van de bblthk. Gemiddeld 10 personen bezochten het maandelijks café.

5.9 Kinderboekenweek

Vriendschap en robots stonden centraal tijdens 64ste Kinderboekenweek, met als motto: kom erbij! Ruim 100 kinderen namen deel aan een van de activiteiten.

Vriendschap in vele soorten en maten. De bblthk stond vol met boeken, films en tijdschriften over dit thema én met aansprekende activiteiten.

Leerlingen van groep 8 van acht basisscholen kwamen naar de bblthk voor de workshop 'Maak kennis met de biebrobot Robin'. In de workshop leerden de kinderen niet alleen de robot te programmeren en te besturen. Zij filosofeerden over een toekomst met robots en schreven een verhaaltje over vriendschap dat vervolgens robot Robin werd verteld.

Voor kinderen die niet tot groep 8 behoorden konden op een zaterdagmiddag kennismaken met biebrobot Robin.

Eveneens op een zaterdagmiddag trad Kinderkoor Midden-Gelderland in de bblthk op met liedjes over vriendschap.

Kinderen en ouden konden de gratis magazines van De Voorleesgids, De Kinderboekenkrant en de Doekrant met spelletjes, raadsels, puzzels én boeken over vriendschap meenemen.

5.10 Podium, forum en ontmoeting

De podium-, forum-, en ontmoetingsfunctie is een van de kernfuncties die in de huidige bibliotheekwet wordt genoemd. Het gaat om het uitwisselen van culturele, educatieve en maatschappelijke opvattingen en ideeën in de meest ruime betekenis. De activiteiten die hiertoe worden ontplooid, veelal samen met instellingen en personen uit de lokale samenleving, bestaan uit ontmoetingen met schrijvers, debatten, lezingen, films met sprekers, muzikale en andere culturele uitingen, voor jong en oud.

In het verslagjaar werden meer dan 100 activiteiten gehouden, die in samenwerking met ruim 40 organisaties tot stand kwamen. Het aantal deelnemers per activiteit varieerde van 25 tot 200.

Overzicht activiteiten

0 tot 99 jaar

Activiteit	(co)organisatie
Plastic Soep Evenement Jaarlijks komt zo'n 8 miljoen ton plastic in zee terecht. Met het Plastic Soep Evenement vraagt Wageningen Schoon op 25 maart aandacht voor deze problematiek.	Wageningen Schoon
Veertiende editie Wageningse boekenmarkt Zaterdag 21 april is de veertiende editie van de Wageningse boekenmarkt.	Boekhandel Kniphorst Stichting Ondernemersfonds Wageningen
Bookface tijdens het Leeffestival Kom op het Leeffestival zondag 1 juli tussen 14.00 en 17.00 uur naar de bblthk voor het maken van een bookface!	
Kinderboekenweek: Optreden kinderkoor Kinderkoor Midden-Gelderland zingt liedjes over vriendschap voor iedereen die het horen wil op zaterdag 13 oktober van 12.00 tot 13.00 uur. Kom erbij!	
Opening vernieuwde Uit in Wageningen met wekelijkse uitladder De vernieuwde versie van de website uitinwageningen.nl en de bijbehorende wekelijkse uitladder, wordt feestelijk geopend door Anne Janssen, wethouder Cultuur.	
Kerstconcert Punt Uit Zaterdag 22 december van 16.00 tot 17.00 uur geeft Punt Uit een kerstconcert in de bblthk.	

baby's, kleuters en peuters

Activiteit	(co)organisatie
Nationale Voorleesdagen: voorstelling Poppentheater De Kletsious Poppentheater De Kletsious speelt op zondag 4 februari 2016 om 10.00 uur én om 11.15 uur de voorstelling 'Tijger is jarig'.	
Lentekriebels voor de allerkleinsten Saskia Beverloo van Muziekcentrum Harlekijntje opent in de bblthk een wereld van muziek voor baby's van 6 tot 18 maanden en (groot)ouders.	Saskia Beverloo van Muziekcentrum Harlekijntje
WAPPERKIDS voorlezen met gebaren Op woensdag 25 april van 10.00 tot 11.00 uur is weer een speciale activiteit voor (groot)ouders en baby's van 6 tot 18 maanden.	't Startpunt VGGM Jeugdgezondheidszorg
Stap in de wereld van Het Muizenhuis Stap in de wereld van Het Muizenhuis tijdens het Prentenboekenfestival op 13 mei in De Junushoff!	
Herfstliedjes voor baby's Samen muziek maken en liedjes zingen over de herfst, paddenstoelen, stampen in de plas, dansende herfstblaadjes en spinnetjes in een web.	Gemeente Wageningen Jeugdgezondheidszorg (VGGM)
Sinterklaasvoorstelling 'Sint en de boze heks' Theater Popsop speelt tweemaal de poppenkastvoorstelling 'Sint en de boze heks', om 14.00 én 15.30 uur.	
Sfeervolle kerstsing-in voor peuters en kleuters Op 16 december om 10.00 uur en om 11.00 uur gaan we weer samen kerstliedjes zingen.	

basisschool-kinderen

Activiteit	(co)organisatie
Doe mee aan de Kinderjury Workshop Ben je tussen 8 en 12 jaar? Houd je van lezen? Kom dan naar de Kinderjury workshop over boeken en lezen in de bblthk. Doe mee en schrijf je gratis in!	Eline Rottier
Zomeractiviteiten in de bblthk Van maandag 20 tot en met vrijdag 24 augustus zijn er in de bblthk diverse activiteiten voor kinderen van 3 t/m 12 jaar: poppentheatervoorstellingen, workshops striptekenen en handletteren, filmvoorstellingen én greenscreen fotosessies.	
Kinderboekenweek: Meet & greet met biebrobot Robin Ook nieuwsgierig naar biebrobot Robin? Kom zaterdag 13 oktober tussen 13.00 en 16.00 uur naar de bblthk voor een meet & greet.	

volwassenen

Activiteit	(co)organisatie
Frénk & Frencken in de bblthk Een avond met ontroerende liedjes, grappige anekdotes, pesterige vragen en onthullende verhalen: Frénk van der Linden & Mylou Frencken, onder leiding van Lara de Brito.	
Quiet is the New Loud! Quiet is the New Loud!; met Alain Fournier & Paul Bond	Stichting Popcultuur
Zondaguniversiteit - Natuurlijk kapitaal, en andere sprookjes: wat zijn realistische wegen om het milieu te redden? - Prof. Bram Büsscher	Wageningen UR, Stad Wageningen
Muziek- en filmspektakel 'Ongehoord' – Satie	Cees Mobach
Tegenlicht: hoe duur is de natuur? Discussieavond over de waarde van de natuur.	Stichting RUW en Future For Nature Academy
Zondaguniversiteit - Jonge kinderen en groente eten; een moeilijke combinatie? - Dr. ir. Victoire de Wild	Wageningen UR, Stad Wageningen
Lunchconcert Gabriël Matser	

Op woensdag 24 januari van 12:30 tot 13:30 uur geeft Gabriël Matser een lunchconcert in de bblthk.	
Verkiezing nieuwe stadsdichter Ivanka de Ruiter Op donderdagavond 25 januari tijdens de Landelijke Gedichtendag 2018 wordt in de bblthk de nieuwe stadsdichter gekozen.	
7 huisjes: over thuis en onderweg zijn. Een gezin ging een jaar lang onderweg met een reizende cultuur werkplaats; de Maakfabriek. Bekijk, beluister en beleef hun avonturen in de huisjes van 7 landen.	de Maakfabriek
Wageningen Luilekkerland (WAK) Op zaterdag 27 januari van 11:30 tot 17:00 uur is Wageningen Luilekkerland met muziek, theater, dans, beeldende kunst en meer...	Junushoff, Cultuurmakelaar
Zondaguniversiteit - Samen tegen Voedselverspilling - Ir. Toine Timmermans	Wageningen UR, Stad Wageningen
Muziek- en filmspektakel 'Ongehoord' – Händel	Cees Mobach
Quiet is the New Loud! Quiet is the New Loud!; met met Remco Jacobs en Nienke Deiters.	Popcultuur Wageningen
Afscheid van gewezen stadsdichter Zaterdag 17 februari wordt in de bblthk afscheid genomen van gewezen stadsdichter Martijn Adelmund.	
Verkiezingsdebat Natuur en landschap Debat met de lijsttrekkers van lokale politieke partijen over natuur en landschap in Wageningen.	Mooi Wageningen met medewerking van Mooi Binnenveld, Stichting Wageningse Eng, de Vlinderstichting en KNNV Vogelwerkgroep
Muziek- en filmspektakel 'Ongehoord' - Schumann, Wieck en Brahms	Cees Mobach
THAÏSA OLIVIA TRIO in de bblthk Woensdagavond 28 februari speelt het Thaïsa Olivia Trio in de bblthk.	
Lunchconcert Folkcorn Op woensdag 28 februari van 12.30 tot 13.30 uur geeft Folkcorn een lunchconcert in de bblthk.	
Verkiezingsdebat 'Ouderen'	Platform Wageningse Ouderen

Op woensdag 28 februari wordt een verkiezingsdebat gehouden over ouderen. Alle negen partijen nemen deel aan het debat, geleid door Eric Wijnacker.	
Boekpresentatie 'Koorddansen' Op zaterdagmiddag 3 maart in de bblthk presenteert Lara de Brito 'Koorddansen', haar onlangs verschenen bundel politieke essays.	
Gemeenteraadsverkiezingen 2018: Duurzaamheidsdebat Platform Duurzaam Wageningen houdt op 7 maart het vierjaarlijkse Duurzaamheidsdebat in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen op 21 maart.	Platform Duurzaam Wageningen
Stad vol verhalen; Ontmoet een andere leefwereld Zaterdag 10 maart krijg je de kans 'live' een verhaal te lenen van iemand, waar je normaal niet snel mee zou praten maar waar je wel nieuwsgierig naar bent.	Wageningen UR
Gemeenteraadsverkiezingen 2018: Cultuurdebat Op zaterdagmiddag 10 maart is er een Cultuurdebat in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen in de bblthk.	Stichting Cultuur in Wageningen
Boekenweek 2018: Willem van Toorn in de bblthk Dichter, schrijver en vertaler Willem van Toorn wordt geïnterviewd door Wim Huijser.	
Boekenweek 2018: Louise Fresco Op maandagavond 12 maart is Louise Fresco te gast in de bblthk om te vertellen over 'De idealisten', haar onlangs verschenen roman.	
Boekenweek 2018: Arthur Japin in de bblthk Op woensdagavond 14 maart geeft Arthur Japin een lezing over zijn werk in de bblthk.	
Slotdebat gemeenteraadsverkiezingen Twee dagen voor de gemeenteraadsverkiezingen gaan de lijsttrekkers nog één keer met elkaar in debat om de (zwevende) kiezers te overtuigen.	De Gelderlander
Hoe verder na de verkiezingen in Wageningen Een gesprek met de lijsttrekkers over de uitslag van de verkiezingen en hoe nu verder. De toegang is gratis.	De Gelderlander Wageningen UR
Lezing Marlous van Domburg en Petra Kloosterman over Veluwe nederzettingsgeschiedenis	Vereniging van Vrienden van Museum de Casteelse Poort

Marlous van Domburg en Petra Kloosterman geven een lezing over de geschiedenis van de Veluwe nederzettingen.	
Quiet is the New Loud! Quiet is the New Loud!; met Timo de Jong en Izzy Goossens.	Popcultuur Wageningen
Lunchconcert Rogier Pelgrim Op woensdag 28 maart van 12.30 tot 13.30 uur geeft Rogier Pelgrim een lunchconcert in de bblthk.	
Wereldgesprek met Bas von Benda-Beckmann Journalist en historicus Ad van Liempt interviewt Dr. Bas von Benda-Beckmann over het onderzoekprogramma naar het Oranjehotel.	Wageningen45
Workshop muizenkleren breien Neel Hennevelt en Cindy Roessink van het Breicafé Wageningen geven een gratis workshop muizenkleren breien.	Breicafé Wageningen
Wageningse Massagedag voor het Odensehuis Zoek je ontspanning, wil je genieten, ben je nieuwsgierig, of wil je gewoon een goed lokaal doel steunen? Kom zaterdag 7 april naar de 6de Wageningse Massagedag.	
One World Week: Chinese muziek door SweetPotato Van 5 tot 11 april wordt het festival One World Week gehouden. Een deel daarvan vindt in de bblthk plaats, speciaal voor de Wageningse burger.	
Jong en oud dragen voor over vrijheid en diversiteit Poeziëwedstrijd over vrijheid en diversiteit.	Stichting Tinku
Vrijheidscolleges in de bblthk - Herman Pleij Hoe vrij mag een mening zijn? College over de vrijheden van Roosevelt.	Stichting Vrijheidscolleges, Wageningen45
Start Leesgroep Engels Dinsdag 17 april om 13.00 uur is er een introductiebijeenkomst in de bblthk voor geïnteresseerden in een leesgroep Engels.	Stichting Senia
Quiet is the New Loud! Quiet is the New Loud!; met Potman Jr. en Anna Lotte.	Popcultuur Wageningen
Concert Török Ignác en de Pantarini's Vrijdag 20 april geven het schoolkoor van het gymnasium Gödöllő en het schoolorkest van het Pantarijn samen een concert in de bblthk.	

Vrijheidscolleges in de bblthk - Tinkebell Beheerst angst je vrijheid? College over de vrijheden van Roosevelt.	Stichting Vrijheidscolleges, Wageningen45
Lezing 'Intercultureel communiceren' Zaterdag 28 april geeft Sarah Lanier, bekend van haar boek 'Foreign to familiar' een lezing in de bblthk.	
Vrijheidscolleges in de bblthk - Jan Terlouw Leven in een rechtsstaat College over de vrijheden van Roosevelt.	Stichting Vrijheidscolleges, Wageningen45
Quiet is the New Loud! Quiet is the New Loud!; een avond van Popcultuur Wageningen in de bblthk. Ditmaal met Rogier Pelgrim en Bakersongs.	Popcultuur Wageningen
Presentatie Ja, Ick Wil, nieuw proza Wijnand Steemers Dichter-schilder Wijnand Steemers presenteert in de bblthk zijn nieuwste prozawerk Ja, Ick Wil of Het Maaiveld, een filosofie van de Zeis.	
Nacht van de Fooi De Nacht van de Fooi in centrum Wageningen, met de VoorleesExpress en Comedynight in de bblthk.	Horeca Wageningen
Afsluiting Week van Bevlogenheid Actieve vrijwilligers, politici, ondernemers, kunstenaars en andere inwoners van Wageningen demonstreren de passie voor hun werk of hobby.	
Quiet is the New Loud! Quiet is the New Loud!; met Daniel Cane & The Rebellion en Loren Nine.	Popcultuur Wageningen
Beelden op de Berg 2018: René ten Bos - Denker des Vaderlands, over geboorte, groei en sterven Op woensdagavond 20 juni houdt René ten Bos, Denker des Vaderlands, in de bblthk een lezing over geboorte, groei en sterven.	Stichting Beelden op de Berg
Avond over stadsschoon en het herstel van historische winkelpuien Woensdag 27 juni houdt Wageningen Monumentaal in de bblthk een avond over het Herstel van historische winkelpuien. Aanvang 20.30 uur. Toegang gratis.	Wageningen Monumentaal

Leerlingen geven pianoconcert Op dinsdag 3 juli spelen leerlingen van Rik Helmes stukken die ze in hun lessen hebben voorbereid.	
Voorspeeluur klarinet Op zaterdag 7 juli musiceren leerlingen klarinet van de Gelderse Klarinetstudio in de bblthk.	
Informatie- en inschrijfdag van de Volksuniversiteit Op zaterdag 1 september vindt in de bblthk een informatie- en inschrijfdag van de Volksuniversiteit plaats.	Volksuniversiteit
Hoe lees ik? Over de wereld van de literatuur. Lidewijde Paris neemt u mee door de wereld van de literatuur.	
Boekpresentatie Danaë ten Hoedt Danaë ten Hoedt, Bennekomse schrijfster voor jongvolwassenen, presenteert zaterdag 8 september in de bblthk het tweede deel van haar trilogie Martelli.	
Quiet is the New Loud! Quiet is the New Loud!; een avond van Popcultuur Wageningen in de bblthk.	Popcultuur Wageningen
Verhalen uit AZC Wageningen Medewerkers van VluchtelingenWerk vertellen wat ze doen en meemaken in het asielzoekerscentrum op de Wageningse berg. Met live-muziek en theater.	
Over politieke betrokkenheid; lezing Femke Kaulingfreks Filosoof en antropoloog Femke Kaulingfreks houdt dinsdag 25 september in de bblthk een lezing over verschillende vormen van politieke betrokkenheid.	Stichting Otherwise
Lunchconcert HOBE Optreden van HOBE, Hindi Oldschool Bollywood Ensemble.	
Workshop 'PR vanuit je hart' Je wilt meer bekendheid, om vrijwilligers te kunnen werven, meer leden of klanten, of om meer fondsen te ontvangen. Volg dan de workshop 'PR vanuit je hart'.	Vrijwilligers Centrum Wageningen
Popronde in de bblthk Donderdag 27 september vindt de editie 2018 van het reizende muziekfestival Popronde plaats in Wageningen.	Stichting Popcultuur

Workshop 'Vrijwilligerswerk, wat past bij jou?' Wil je vrijwilligerswerk doen of eens ander vrijwilligerswerk uitproberen, maar weet je niet goed wat en hoe. Doe dan mee met deze workshop.	Vrijwilligers Centrum Wageningen
Bestrijding van voedselverspilling in Wageningen - een wereldwijde uitdaging	Wageningen Center for Development Innovation
Lezing Michiel Korthals 'Voedsel Anders' Michiel Korthals (filosoof, emeritus professor en auteur van 'Goed Eten') gaat in op wat Goed Eten kan betekenen voor een stad als Wageningen.	Voedselkaravaan Wageningen
Presentatie Pars Pro Toto; energiespel als levensfilosofie van Rob Cleven Op zaterdag 29 september presenteert Rob Cleven in de bblthk zijn traktaat Pars Pro Toto; energiespel als levensfilosofie.	
Recreatie in natuur: goed of fout? Debat met deelname van lokale politici en vertegenwoordigers van Wageningse watersportverenigingen, Waterschap Vallei en Veluwe, Mooi Wageningen en anderen.	De Gelderlander Wageningen UR
De taal van kunst: Hoe schrijf je over je kunst? Rob Smolders, schrijver over kunst, geeft zaterdag 6 oktober in de bblthk antwoord op de vraag 'hoe schrijf je over je kunst'.	Platform Beroepskunstenaars Wageningen
Lezing Wageningse Barricaden: 50 jaar studentenprotest Jobbe Wijnen houdt een lezing over de roerige jaren van studentenprotesten in Wageningen.	Museum De Casteelse Poort
Ontmoet Klankbordgroep GGZ Op woensdag 10 oktober organiseert de Klankbordgroep GGZ haar jaarlijks feestje ONT-MOETEN in de bblthk over het onderwerp: een 'beperking' als leerervaring.	Klankbordgroep GGZ
Lezing over Herman de Man Neerlandicus en biograaf Gé Vaartjes schetst een portret van de schrijver Herman de Man aan de hand van anekdotes, foto's, brieven en andere documenten.	
Quiet is the New Loud! Quiet is the New Loud!; met Simon Keats en Lion's.	Popcultuur Wageningen
Overspannen democratie - Hoge verwachtingen, paradoxale gevolgen	

Gijs van Oenen houdt een inleiding, gevolgd met een discussie, over zijn onlangs verschenen boek Overspannen democratie.	
Opening reizende tentoonstelling Enkele reis Nergens? 22 kunstenaars en hun koffers...	Platform Beroepskunstenaars Wageningen
Elkaar helpen bij verlies en verdriet Manu Keirse, Emeritus hoogleraar verliesverwerking, houdt maandag 29 oktober de jaarlijkse Dahlia-lezing met als thema 'Elkaar helpen bij verlies en verdriet'.	Hospice Wageningen- Renkum
In Luilletterland: boekpresentatie Wim Huijser Wim Huijser geeft een lezing en presentatie van zijn boek 'In Luilletterland: tussen schrijvers, uitgevers en andere curieuze letterheren m/v/x'.	
Lunchconcert Karel Boehlee & Jasper Somsen Op woensdag 31 oktober van 12.30 tot 13.30 uur geven Karel Boehlee & Jasper Somsen een lunchconcert in de bblthk.	
WURtalks - Kringlooplandbouw. Goed idee!? Avond over kringlooplandbouw door Professor Imke de Boer, hoogleraar Dierlijke Productiesystemen. Gratis entree.	Wageningen UR
Boekpresentatie Marloes Harkema De Wageningse schrijfster Marloes Harkema doet in haar boek 'Nu is nog zo zonder jou' verslag van haar ervaringen als jonge weduwe.	
Maak kennis met de burens – 100 jaar WUR Verspreid over de stad openen inwoners van Wageningen hun deuren. Ze hebben een wetenschapper van WUR in huis die daar een college geeft.	Wageningen UR, THUIS
Nederland Leest: Lezing 'Eten in de kunst' Brechtje de Boer Brechtje de Boer geeft een lezing over 'Eten in de kunst' en maakt daarbij een verbinding met het thema van Nederland Leest, namelijk Voeding.	
Quiet is the New Loud! Quiet is the New Loud!; met Andrei Senkevich en Wij zijn Willem.	Popcultuur Wageningen
Cultuur voor & achter De bblthk, Theater Junushoff en het Heerenstraat openen zaterdagmiddag 10 november 'nieuwe' deuren met een gevarieerd programma.	Junushoff, Heerenstraat Theater

TheaterFestival ROOMService Donderdag 15 november vindt de 11e editie van dit festival plaats. Met in de bblthk cabaret van Bovenste Knoopje Open.	Studium Generale
Abdelkader Benali in gesprek met Betsy Udink en Jaap Robben Schrijver Abdelkader Benali gaat zondag 18 november in de bblthk in gesprek met zijn vakgenoten Betsy Udink en Jaap Robben.	
Wereldgesprek met Ad van Liempt, Bart van Es en Lien de Jong Ad van Liempt interviewt dinsdag 20 november Bart van Es en Lien de Jong over het boek: 'Ver-geet-mij-niet'.	Wageningen45
Schatgraven in de taal van Marten Toonder Rob Barnhoorn geeft woensdag 21 november in de bblthk een lezing over de taal en inspiratiebronnen van meesterverteller Marten Toonder.	
Muzikale lezing over stokje van Johan van Uven Het leven van hoogleraar wiskunde en hartstochtelijk musicus Johan van Uven staat centraal in de muzikale lezing 'het stokje van Johan'.	Cees Mobach, Historische Vereniging Oud Wageningen
Lunchconcert SaxOBeat Op woensdag 28 november van 12.30 tot 13.30 uur geeft SaxOBeat een lunchconcert in de bblthk.	
Quiet is the New Loud! Quiet is the New Loud!; met Jessy Yasmeen en The Wanderer.	Popcultuur Wageningen
Write for Rights actie van Amnesty International Er wordt geschreven voor negen vrouwelijke mensenrechtenactivisten van over de hele wereld.	Amnesty International
Leerlingen geven pianoconcert Op woensdag 19 december spelen leerlingen van Rick Helmes stukken die ze in hun lessen hebben voorbereid.	
Speeddaten met boeken Neem deel aan speeddaten met boeken in de bblthk. Een (lievelings)boek onder de arm is het herkenningsteken voor deelnemers aan de speeddate.	Schrijvershart

5.11 Exposities en tentoonstellingen

Aan plaatselijke en regionale kunstenaars en instellingen wordt de mogelijkheid geboden om in de bblthk te exposeren en/of tentoonstellingen te houden. Om o.a. om delen van collecties en actualiteiten voor het voetlicht te brengen.

exposities

Januari	Henny van Daalen schilderijen en teksten
	Jan Molenveld foto's
	De Maakfabriek 7 huisjes: een interactieve tentoonstelling over thuis en onderweg zijn
Februari	Lena Linsen foto's en schilderijen
	Marian van de Wolfshaar sieraden
Maart	Henk Jan Witteveen iPad kunst
April	Ellen Simons schilderijen
	Odensehuis Tentoonstelling 'Goed leven met dementie doe je samen'
Mei	CameraClub Wageningen foto's over het thema 'Feest'
	Linda Westland-Seves foto's
Juni	Lislore Marcuse schilderijen, foto's en mixed media
	EersteWereldoorlog.nu reizende tentoonstelling 'De Dodendraad'
	Leerlingen Margrietschool Levensbomen In het kader van Beelden op de Berg
Juli & augustus	Fred Mutebi houtdrukunst
	Ineke janssen reisfoto's
	Leerlingen het Pantarijn en ouderen met dementie van het Odensehuis Kunstproject rond het thema 'eeuwige verjonging' van de Beelden op de Berg-tentoonstelling Zomersnieuw
September	Lianne Kessels, Huub Venne, Els van Zwam en Hugo de Zeeuw groepsexpositie
Oktober	Platform Beroepskunstenaars Wageningen reizende tentoonstelling Enkele reis Nergens?
	Meri Hakobyan schilderijen
November	CameraClub Wageningen foto's rond het thema 'Voeding'
December	Het Gelders Palet schilderijen

tentoonstellingen

Beelden op de Berg
Nationale Voorleesdagen
WO I – Kalligrafie – Dagboeken
Familie - Vergeten boeken - Gemeenteraadsverkiezingen
Schrijvende dichters - Korea - Renate Dorrestein - Gelderse grenzen
Week van de bevlogenheid – Sportboeken – Denker des vaderlands René ten Bos
Handlettering - Nederland vakantieland- Lidewijde Paris - Iran
Open monumentendag - Insecten
Yount Adults - Vriendschap
Amnesty International
de leukste van 2017
Reizen
Jonge Jury - Kinderjury - Kinderboekenweek
Wouter Tulp illustrator
Als je slimmer over wilt komen dan je bent...
Niemand weet hoe de lente ruikt...
JIP: psychische gezondheid
Maand van filosofie
Serieus?! Ongelooflijke avonturen
Lees je beter - over ziekzijn
Gouden boekjes-serie
Honden en katten
Samenleesboeken
Ik ben lekker anders
Parlez-vous-Français?
Mediawijs
Sint/Kerst
Dat vind ik nou een mooi omslag!

5.12 Overige activiteiten

Nederland Leest 2018 had als thema voeding. 'Je bent wat je eet', een exclusief voor de bibliotheek geschreven geschenkboek was in de maand november gratis aan bezoekers (leden en niet-leden) van de bblthk uitgereikt. Brechtje de Boer, kunsthistorica en gespecialiseerd in moderne en hedendaagse kunst, hield in genoemde maand een lezing met als titel 'Eten in de kunst'; over voedsel als inspiratiebron voor kunstenaars door de eeuwen heen.

Het prentenboek van het jaar 'Ssst! De tijger slaapt' van Britta Teckentrup liep als een rode draad door de activiteiten in de bblthk tijdens de Nationale Voorleesdagen die gehouden werden van 24 januari tot en met 3 februari. Veertien groepen peuters van negen kinderopvangorganisaties in Wageningen kwamen naar de bblthk om daar met z'n allen in de wereld stappen van Boy, de hoofdpersoon van het prentenboek. Poppentheater De Kletskaus speelde op een zondag tweemaal de voorstelling 'Tijger is jarig'. De op het prentenboek geïnspireerde voorstelling met livemuziek, interactie met peuters en kleuters, telde ruim 220 bezoekers/deelnemers.

De Nederlandse bibliotheken kozen de Prentenboek Top Tien uit de nieuw verschenen boeken in 2017. De Top Tien werd in de bblthk tentoongesteld. Peuters en kleuters die tijdens De Nationale Voorleesdagen lid werden van de bblthk kregen een vingerpopje cadeau.

Voor het Babycafé werd voor tien ouders en evenzoveel baby's een themaochtend gehouden voor over de (on)mogelijkheden van het gebruik van digitale media bij jonge kinderen, met speciale aandacht voor digitale prentenboeken.

Het Breicafé hield voor negen deelnemers een workshop muizenkleertjes breien.

Zoals elk jaar werd aandacht besteed aan de verkiezing van het beste boek door de Nederlandse Kinderjury en de Jonge Jury. Kinderen tussen 6 en 13 jaar (Kinderjury) en 13- tot en met 15-jarigen (Jonge Jury) konden stemmen op de in 2017 verschenen boeken, die zij het mooist vonden. Met een tentoonstelling, een selectielijst van in 2016 verschenen boeken voor deze leeftijdscategorieën werd deze landelijke activiteit ondersteund.

In een kinderjuryworkshop konden kinderen ontdekken hoe je een passend boek vindt en hoe je met elkaar over boeken kunt praten. De workshop telde 6 deelnemers van 8-12 jaar.

In het verslagjaar hielden 18 leesgroepen, waaronder Engels, Frans, geschiedenis, grote klassieken, literatuur en filosofie, 23 bijeenkomsten in de bblthk waar een bepaald werk werd besproken.

GigaKids gaf in de bblthk een typecursus van 5 dagdelen voor kinderen.

5.13 Cultuurmakelaar

De cultuurmakelaar heeft eerst en vooral een intermediaire taak en fungeert als katalysator. Zij is een ondersteunende kracht die midden in het culturele veld staat en verbindingen weet te leggen op basis van de vragen, behoeften en ontwikkelingen in dat culturele veld. Zij brengt vraag en aanbod bij elkaar en neemt initiatieven om kennisverrijking en netwerkvorming te stimuleren.

In 2018 zijn er gesprekken gevoerd tussen de gemeente, de Cultuurmakelaar en de bblthk over de functie en is gekeken hoe het functieprofiel kan worden aangescherpt en geactualiseerd, zodat deze functie beter aansluit bij actuele vraagstukken en gemeentelijk beleid.

Een greep uit de activiteiten in 2018 van de cultuurmakelaar:

- 82 personen, vertegenwoordigers van organisaties, individuen met ideeën of vragen over cultuur in de ruimste betekenis, in evenzoveel afspraken geadviseerd en op weg geholpen. Van vertegenwoordigers van amateurverenigingen, kunstenaars, Wageningen UR – 100 jaar WUR, de gemeente, Beelden op de Berg, Muziek bij de Buren tot www.uitinwageningen.nl. Meer dan de helft van de interacties leidden tot matches tussen 'vragers en aanbieders'.
- Actieve bijdrage geleverd aan de werk- en programmeergroep Cultuur & Binnenstad waarin de SOW, de gemeente, Theater Junushoff, Heerenstraat Theater, Wageningen UR en de bblthk participeren;
- Week van de Amateurkunst (WAK) – 'Wageningen Luilekkerland': samen met Theater Junushoff, de STEK en de bblthk voorbereid, gecoördineerd en uitgevoerd. In de stad op 6 locaties en in 10 winkels optredens van muzikanten, koren, theatergroepen, en verhalenvertellers;
- Aan het opstellen van het regionaal cultuurprofiel Ede-Wageningen – nieuw rijksbeleid – werd een substantiële bijdrage geleverd.

6. Financiën

balans per 31 december 2018

Activa	2018	2017
	€	€
Vaste activa		
Gebouw	829.101	852.058
Nieuwbouw	985.089	1.040.240
Technische installaties	262.783	307.182
Inrichting en inventaris	160.351	186.970
Automatiseringssysteem	-	-
	2.237.324	2.386.450
Vlottende middelen		
Vorraden	-	-
Debiteuren	31.458	34.030
Vooruitbetaalde bedragen	20.169	16.273
	51.627	50.303
Liquide middelen		
Kas	810	1.656
Postbank	406.387	556.312
	407.197	567.968
Gemeentesubsidie		
Subsidie	1.058.613	1.041.943
Ontvangen subsidie	-1.058.613	-1.041.943
	-	-
Totaal	2.696.148	3.004.721

balans per 31 december 2018

Passiva	2018	2017
	€	€
Eigen vermogen		
Algemene reserve	93.130	116.618
Bestemmingsreserve automatisering	29.737	84.000
	122.503	200.618
Voorzieningen		
Voorziening onderhoud	33.887	64.985
		64.985
Schulden op lange termijn		
Lening gemeente Wageningen	863.247	886.714
Lening stimuleringsfonds	1.243.791	1.368.283
	2.107.038	2.254.997
Schulden op korte termijn		
Aflossingsverplichting leningen	147.959	145.541
Crediteuren	155.773	220.006
Overige schulden	128.624	118.574
	432.356	484.121
Totaal	2.696.148	3.004.721

exploitatierekening over het jaar 2018

LASTEN	Begroting 2018	Rekening 2018	Rekening 2017
	€	€	€
Bestuurs- en organisatiekosten	41.500	51.634	37.903
Huisvestingskosten	356.200	380.572	387.001
Personeelskosten	654.200	650.227	575.127
Administratiekosten	36.300	44.738	41.938
Kosten automatisering	62.500	118.537	83.223
Kosten media	148.600	157.323	159.067
Kosten apparatuur	9.000	10.074	9.459
Diverse kosten	5.000	80.905	54.322
Voordelig saldo			15.674
Totale lasten	1.313.300	1.494.010	1.363.714

BATEN	Begroting 2018	Rekening 2018	Rekening 2017
	€	€	€
Inkomsten gebruikers	206.700	197.928	201.956
Specifieke dienstverlening	26.500	14.531	17.867
Diverse baten	38.100	114.090	101.948
Subsidies	1.042.000	1.058.613	1.041.943
Nadelig saldo		-108.848	
Totale baten	1.313.300	1.385.162	1.363.714

de bblthk ...

Bijlage I

samenstelling van het bestuur per 31-12-2018

E. Kok: voorzitter

G.C. Bak

P. den Besten

M.J. Jansen

de bblthk ...

Bijlage II

samenstelling team van medewerkers per 31-12-2018

Naam medewerker	Functie
M. Bravenboer-Van Galen	bibliotheekmedewerker
H.J. Breg	bibliotheekmedewerker
M.A. Burgersdijk	projectmedewerker
C. Dekker	bibliotheekmedewerker
J.W.M. Driessen	medewerker algemeen
F.I. Enklaar	medewerker ondersteuning
C. Gaasbeek	bibliotheekmedewerker
Y.M.M. van Hasselt	medewerker pr, communicatie, secretariaat
A. de Jonge	medewerker ondersteuning
O. Kersten	cultuurmakelaar
H. Meindertsma	bibliotheekmedewerker advies
M.G. Mekking	directeur
E.C.M.M. Spit	specialist/projectleider
J. Tammer	specialist/projectleider
J. Thien	medewerker ondersteuning
J.E. Vijfvinkel-Dorsman	projectmedewerker
V. de Vink-Gulin	bibliotheekmedewerker
A.P.D. Visser	medewerker functioneel beheer en ict
D.C. Wit	bibliotheekmedewerker

de bblthk ...

Bijlage III

Ledentallen	2015	2016	2017	2018
Jongeren tot 18 jaar	4.054	4.320	4.542	4.625
Volwassenen v.a. 18 jaar	6.101	6.042	5.967	5.631
Totaal	10.155	10.362	10.509	10.256
<i>Index</i>				
<i>Jongeren tot 18 jaar</i>	<i>100</i>	<i>107</i>	<i>112</i>	<i>114</i>
<i>Volwassenen v.a. 18 jaar</i>	<i>100</i>	<i>99</i>	<i>98</i>	<i>92</i>
<i>Totaal</i>	<i>100</i>	<i>102</i>	<i>103</i>	<i>101</i>

Uitleningen	2015	2016	2017	2018
Jeugd	107.234	103.628	105.074	107.360
Volwassenen	80.899	75.323	70.462	71.038
Muziek (alle leeftijden)	2.869	2.398	1.774	1.545
Film (alle leeftijden)	6.315	5.515	4.913	4.583
Totaal	197.800	187.361	182.223	184.526
<i>Index</i>				

Uitleningen	2015	2016	2017	2018
<i>Jeugd</i>	100	97	98	100
<i>Volwassenen</i>	100	93	87	88
<i>Muziek (alle leeftijden)</i>	100	84	62	54
<i>Film(alle leeftijden)</i>	100	87	78	73
<i>Totaal</i>	100	95	92	94

Bezoekers	2015	2016	2017	2018
	233.437	243.638	241.988	234.919
<i>Index</i>	100	104	104	101

Bijlage IV

Omvang collecties	2015	2016	2017	2018
Jeugd	19.916	22.863	21.309	22.414
Volwassenen	26.748	21.925	25.658	25.877
Muziek (alle leeftijden)	4.366	3.239	3.374	3.559
Film (alle leeftijden)	2.398	2.114	1.962	1.894
Totaal	53.428	50.141	52.303	53.744
<i>Index</i>	2015	2016	2017	2018
<i>Jeugd</i>	100	115	107	111
<i>Volwassenen</i>	100	82	96	97
<i>Muziek (alle leeftijden)</i>	100	74	77	82
<i>Film (alle leeftijden)</i>	100	88	82	79
<i>Totaal</i>	100	94	98	100

de bblthk ...

Lijst van gebruikte afkortingen

AMA	- Alleenstaande Minderjarige Asielzoeker
BVW	- Beelden van Wageningen
CSWO	- Coördinatieorgaan Samenwerkende Wageningse Ouderenorganisaties
DTHW	- Digitaalhuis Wageningen
ITS	- Internationaal Toegankelijkheid Symbool
JOGG	- Jongeren Op Gezond Gewicht
KB	- De Koninklijk Bibliotheek
PV	- Personeelsvergadering
PVT	- Personeelsvertegenwoordiging
RB	- Rijnbrink
SBO	- Speciaal basisonderwijs
SGB	- Samenwerkende Gelderse Bibliotheken
SOW	- Stichting Ondernemersfonds Wageningen
VCW	- Vrijwilligerscentrum Wageningen
VGGM	- Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
VVE	- Vroeg- en voorschoolse educatie
VWON	- Stichting VluchtelingenWerk Oost Nederland
WAK	- Week van de Amateurkunst
WEB	- Wet Educatie en Beroepsonderwijs
WOR	- Wet op de Ondernemingsraden

